

Ako správne nakladať s elektroodpadom?

Riešením je zber a následná recyklácia

Elektrických zariadení je okolo nás dnes už naozaj veľa. Bez elektriny si v podstate nevieme predstaviť náš život. Z dôvodu rýchleho vývoja v oblasti elektrických zariadení majú tieto pomerne krátku dobu životnosti – napr. smartfóny morálne zastarávajú aj po troch rokoch.

ČO teda s elektrickými zariadeniami, ak ich už nepotrebujeme, nahradili sme ich alebo sa pokazili? To je predmetom nášho článku. Elektroodpad patrí do špeciálnych zberných nádob, určite nie do zmesového komunálneho odpadu.

Odovzdanie elektrického zariadenia ako občan

Ak sa chcete ako občania zbaviť elektroodpadu, máte viacero možností:

- **Spätný zber zariadení** – prebieha v elektropredajniach, kam je možné priniest menší elektroodpad (vonkajší rozmer do 25 cm) a po dohode ho tam nechať. Ak kupujete nové zariadenie, je predajňa povinná odobrať vaše staré zariadenie a postarať sa o jeho ekologickú recykláciu. Týka sa to zariadení ako je napr. televízor, chladnička, mikrovlnka a pod. Vy osobne s tým nemáte žiadne starosti, stačí len staré zariadenie doručiť do predajne
- **Zberné dvory** – sú to špeciálne miesta vo vašom meste, kam môžete odviezť aj rozmernejší elektroodpad aj vo väčšom množstve (chladničky, práčky a pod.). Zberný dvor sa ďalej postará o jeho ekologickú recykláciu
- **Mobilné zbory** – tie sa organizujú v mestách a v obciach obyčajne v rámci jarného a jesenného upratovania. V rámci obce alebo mestskej časti sa vtedy pristaví kontajner, kam je možné odovzdať akýkoľvek odpad. Ten sa následne odvezie na zberný dvor a tu sa roztriedi a ekologicky zrecykluje

Riešenie elektroodpadu pre firmy

Firmy sa môžu zbaviť elektroodpadu prostredníctvom bezplatnej služby, ktorú ponúka

na celom území SR a počas celého roka napr. spoločnosť SEWA. Stačí zaslať žiadosť online a následne bude pridelený dátum odvozu a zrealizuje sa odvoz. Viac informácií nájdete na tejto stránke: <https://www.sewa.sk/sluzby/bezplatny-zber-elektroodpadu/>

So spoločnosťou SEWA môžu uzavrieť zmluvu aj servisy elektrozariadení. Tie odovzdávajú elektroodpad pravidelne, viackrát v rámci roka a ak uzatvoria zmluvu, dostanú aj finančnú odmenu. Viac informácií nájdete na tejto stránke: <https://www.sewa.sk/sluzby/odvoz-elektroodpadu/>

Do tejto kategórie spadajú aj školy a vzdelávacie inštitúcie, a to vrátane materských škôl, vysokých škôl, centier voľného času, študentských domov, detských domov a pod. Týchto navyše SEWA odmeňuje v podobe športových potrieb, a to presne podľa množstva elektrozariadenia odovzdaného v jednej várke. Príkladom takýchto potrieb sú futbalové lopty. Viac informácií nájdete tu: <https://www.sewa.sk/sluzby/odmeny-pre-skoly/>

Všetky firmy a inštitúcie, ktoré odovzdali v danom roku elektroodpad získajú od SEWA po skončení kalendárneho roka **Zelený certifikát**. Ten potvrdzuje aktívny prístup firmy k ochrane životného prostredia a dá sa uplatniť aj pri rôznych kontrolách.

Prístup k elektrickým zariadeniam

Dôležité je predchádzať vytváraniu odpadu, preto by sa mal každý držať niekoľkých základných zásad:

- Kúpte si radšej kvalitné elektrozariadenia. Tu je predpoklad dlhšej životnosti. Iste to poznáte – *nie sme takí bohatí, aby sme si mohli kupovať lacné veci*.
- Zbytočne nekupujte veci, ktoré využijete len málo alebo vôbec. To, že je náhodou na zariadenie predajná akcia, neznamená, že ho musíte mať stoj čo stoj.
- Ak je elektrozariadenie stále funkčné, radšej ho darujte známym. Potešia sa všetci.

ONDREJ MACKO

PREHĽAD

- Ak je to možné, pred vyhodením pokazeného spotrebiča si skontrolujte možnosť jeho opravy a následného používania.
- Elektroodpad zaneste na zberný dvor alebo do elektropredajne, čím zabezpečíte jeho ekologickú recykláciu.

Prečo je dôležité správne nakladať s elektroodpadmi?

- Ekologickou recykláciou sa opätovne využijú suroviny, z ktorých je elektrozariadenie vyrobené.
- Šetria sa prírodné zdroje, nedevasťuje sa prírodné prostredie a krajina okolo nás.
- Elektroodpad, ktorý skončí v recyklačnom závode, neznečisťuje životné prostredie.

My sme aj s našou kamerou navštívili viacero závodov, ktoré sa zaoberajú ekologickou recykláciou. Konštatujeme, že zariadenie, ktoré odovzdáte či už cez predajňu, zberný dvor alebo zber organizovaný zodpovednou firmou, sa skutočne využíva na získanie materiálov na výrobu ďalších zariadení. A to sa týka celého zariadenia, nie napr. len drahých kovov. Veľký dôraz sa pritom kladie na ochranu životného prostredia.

Najhoršie, čo môžete so starým elektrickým zariadením urobiť, je vyhodiť ho kdesi v prírode alebo ho dať podomovým zberačom. Tí totiž vyberú zo zariadenia len drahšie materiály a ostatnú časť vyhodí napr. do smetného koša.

Je oveľa zodpovednejšie elektrické zariadenia po skončení ich životnosti zrecyklovať kompletne.